

DÜŠEVNI LIST

Mêsečne verske novine.

Dr. žensko učiteljšče
 Šimon Milač, profesor
 Maribor

Vu imêni prêkmurske evang. šinjorije reditel
 i vòdávnik: FLISAR JÁNOŠ, Murska Sobota.

Rokopisi se morejo v Puconce pošilati.

Ček računa št. 13,586; imê „Düševni list“ Puconci.

Cejna na cejlo leto 20 Din., v zvònstvo 30 din.,
 v Ameriko 1 Dol., edne numere 2 din.

Naprejplačilo

gorivzeme vsàki evang. dühovnik i vužitel.

Gde je tvoj Bôg?

Pisao: HÁRI LIPÓT ev. dühovnik.

V vsákoga človeka živlênji jestejo lè-pi, sunčnati dnévi, veséla lèta, gda brezi nevole tak lèko vandramo, kak či bi se po méhkóm, rôžnatnom trávniki šétali. Tákšega hipa smo blájženi, kak deca, štera v svojoj bližini občúti svojega očo. Ali veséla lèta, sunčnati dnévi túdi netrpijo naveke. Sunčnato vrêmen se zaoblači, prídejo kmični i žalostni dnévi, bojznosti vöre, príde zmenkanje, štero je tem groznêše, kem bole nečákano vdári na človeka. Náglá smrt, srcétrgajóča bolezen, kríva tožba, zmenkanje, síromaštvo, kak hitro znájo k nam príditi i nás v žalost spraviti. Tákšega vrêmena se vsàki človek lèko dočáka. I tákše vrêmen je vsigdár vkúper-zvézano z velikim skúšávanjom. Z žalostjov i boleznostjov se túdi šatan, skúšávec rad k nam približa, nás napáadne kak Jezusa v püščávi, v Getšemáne püngradi. V žalosti, v težki dnévaj nás šatan rad píta: Gde je zdá tvoj Bôg? Ali je vrêdno biló pobožnomi, vernomi bidti? Ali je vrêdno biló Bogá moliti i v Njem se vüpati?

„Nadale bratje moji, močni bojdté v Gospodni i v móči zmožnosti njegove!“ Ali ščéš túdi ti v žalostni dnévaj nevkleknjeno obstáti? Ali ščéš premágati skúšávca, šatana? Zató močni bojdté vsi v Gospodni. Oborožite se za bojno. Brezi kompasa neide nieden mornár na zburkano morje z mirnoga i tíhoga bróda. V

globočino zemlé neide nieden bajcar brezi lampaša. Brezi orožja nemore idti v bojno nieden vojnik. Rávno tak v žitka težke dnéve, v skúšávanja ogen brezi vere, brezi bože rêči, brezi molitvi nieden človek nemore notri idti. Bodite močni vu veri, vu vüpanji, vu lúbéznosti! Pazite! Oborožávajte se, naj vás tê hüdi i grozni dnévi nenájdejo neprípravlene.

Gospodne Bože, v Tebi verjem, v Tebi se vüпам, ár se tak nigdár neosramotim.

Jezuš, oh žítek moj . . .

(Nôta: Jezuš, moja radost!)

Jezuš, oh žítek moj,
 Na radost gvüšen voj
 I zveličanje!
 Tak te čakam, pridi,
 K sebi me obíni,
 Moje vüpanje!
 Blagosloven Sin Boži,
 Moja lúbézen je tvoja,
 Dúgoga níkoga!

Pod tvojov obrambov
 Ešče med nevolov
 Batrivno živem.
 Či se zemla gíble
 Brêg z mesta odide,
 Tí si z menom, vem.
 I níkaj se ne bojim,
 Ár me ní smrt ne obláda:
 Lí je tvoja zmága.

Či me greh skúšáva,
 Dúšnavěst pa kára
 I či tam stojim
 Pred sodcom ves svéta,
 Ki srđca varděva,
 Jas se ne bojim,
 Ar tí me zagovárjaš.
 Tvoja vernost me obráni,
 Oh Jezuš predrági!

Kinči premenlívi
 Me ščějo slepiti,
 Ali tó zaman.
 Světa dika márna
 Je vedno čalárna,
 Jas dragši kinč mam:
 Jezuš, od koga me
 Ne odtrgne mōč nikoga,
 Nē križ, nē nōč groba.

Odidi, grěh hūdi!
 Z menom se ne trūdi,
 Mrzi te mi srcě!
 Što te nasledŭje,
 Bogá ne pošťuje,
 Navōke merjě.
 Gizdost, blōdna zvišenost,
 Grehšen žitek, vkraj od mēne,
 Mrtev sem za tēbe.

Dŭša se radŭje,
 Jezuš moj blŭzi je.
 Gda točim skuzě
 Preveike žalosti,
 Pomága križ nesti,
 Slatek trōšt vlejě
 V britkost mojo, on ki je
 Na bláženstvo jedini voj —
 Jezuš, oh žitek moj!

Poslov. JUVENTUS.

Tekōčega leta evang. šinjorije gjülěš.

Prěkmurska evang. šinjorija je svoj lětni, rėden gjülěš juliuša 5 ga v-Püconci pod visiko pošťuvanoga g. Kovátš Števan seniora i g. Benko Jožef ors. poslanca, šinjorskoga inšpektora dvojnim predsednikstvom držála. V-šterom so vu velkom račúni posebni gmajn poslanci, gostjě i verniki tŭdi tál vzěli.

V gojčno ob 8 oj vōri je boža slŭžba držána, gde je pŭconski spěvni choruš pod Ošvátš Šándor kántora vodjenjom cěrkevne pesmi spěvao. G. Luthár Ádám dománji dŭhovnik so z genlivim naprėdánjem nasledŭjoči govor držali.

Pobožni krstšanski vernici!

„Blagosloven, ki je prišao vu iměni Gospodnovom! Blagoslávamo vás, ki ste z hiže

Vōren notri do smrti.

Edna hugenotska hištōrija od W. Curtiusa.
 (Poslovenčo SILVÁNUS.)

Na tō se k Brousoni obrné i njemi právi:
 „Brat Brousson, Gospodne je na tēbe zavŭpo slŭžbo novoga zákona, naj pasěš Kristuš a čředo. Vzemi Dŭhā Gospodnovoga za tvoje pozvānje!“

Brousson, koga je vse tō, ka je vido i čŭo, do srcá genolo, je naprěj stōpo i je lŭstvi z pár rěči naznānje dao, kak njemi je nevol a te zavržene gmajne nej dála mēra nōč děn, i ga je prisillia naj se za slŭžbo aldŭje, te od vsej pastěrov poroblene cěrkvě te pŭstine. Dugo je nej štěo na té znotrášnji glás poslŭhšati, ali za volo toga je vu smrten beteg spadno i té se je odlōčo, ka eto žmetno slŭžbo prěkvzeme. Niti te skuze i prošnje ti njegově lŭblěni so ga nej mogle od toga odvrdŭti. Tak se je vzėjo na pōt, sprevodjeni od ednoga mládoga prijátela i brata, ešče nā pō betěžen, ali na pōti je popolnoma

ozdravo. I zdaj prevzeme ono slŭžbo, štero je te Gospod na njega zavŭpo.

Lŭdjě so se jōkali i Brousson je na tō doli poklekno i je od Viversa, — ki je v Hollandiji bio za dŭhovnoga pastěra posvečeni i od Gabriel poroka, ki je od ti vernikov bio vu Gospodna slŭžbo posvečeni, — bio vu njegovu dŭševno slŭžbo posvečeni i notri vpelani. Na konci je Vivers vu ednoj vrěloj molitvi pripravčao toga nōvoga dŭhovnoga pastěra vu Gospodnoga Bogá i Kristuš a miloščo.

Boža slŭžba je z tēm bila skončana i ti verniki so pomali razodišli. Tŭdi Berthier se ne nazájvno v St Christol potēm, ka je od ti gōstov srčni slobōd vzėjo. Brousson, Favre, i Gabriel so pa Viversa sprevodili vu njegovu votlino, ka bi edno pár dni vu molitvi potrošili i bi si zpogučali od prišestne dělavnosti.

VI.

Osem z nevōlami i z pregánjanjem puni lět je etak minolo i Brousson je lahko pravo: „Eto na mēne zavŭpano dēlo je zaistino edna

Gospodnove!“ Z etimi radüvajočimi rečmi kraličnoga žoltára prozdrávlam Vás vu etoj ösvetnoj vöri, bratje vu Kristuši, šteri liki svetoga Šiona našega prebüdni variváčke, liki evangeliomske presvetšenosti i krstšanske lübéznosti vréli obravnáči, liki čisti jákost i nesebične domovinske lübézni dijéči korin gojéči vrtñarje ino bratinskoga vküprazmënja, vküpslišnosti čüta nevcaglivi potklačitelje ste vküpsprišli z bližánji i daléšnji krajov naše voskejše domovine, eti vu indašnjem središči přékmurskoga evangeličanstva, vu na 150 létno pretečenost nazájg'é dajočoj Puconskoj materskoj gmáni, vu zastopstvi več kak 20 jezero evangeličanski düš, naj na letošnjem rédnom správišči našem se znövič svéti svetlost vašá i med nami tüdi zidate Bože králevstvo.

Z-toplov lübéznostjov düše moje pozdrávlam Vás med etimi svétimi stenámi, gde se z glá sijo poldrúge stotine spomenki i kázejo na tisto znotréšnje prikápčenost, štera je vsigdár goristála med ovimi gmánami sinjorije naše i Puconskov gmánov. Eta gmána je postánola pred 150 létmi ono zrno horčično, z šteroga je zraslo veliko drévo, vu šteroga sénci ji je dosta jezér prebivalo i ešče dnes prebiva, bár so se po tekáji vrëmenov močne i slabe véke zpüstile doli žnjega, gda so samostojne gmáne postanole Bodska, lendavska, morávska, sobočka i radgonska fara naša. Ogvüšani sem, ka zastopniki tej far so se dnes z-takšov znotréšnjov radostjov ino bláženstvom paščili k dobro poznanimi oltári svoje roditelske, varvajoče i osnávlajoče dühovne materé, liki to zahvátno déte vu náročá svoje sladke materé

Ali domá ste Vi vsi med nami; vëm naša

srdcá tüdi iste ideje giblejo, mi se tüdi za iste plemenite cile navdüšávamo, borimo ino trüdim, štere so Vaše stopáje ese ravnale. — Ah, bojдите záto blagosloveni, ki ste prišli vu iméni Gospodnovom!

Blagoslávlamo pa Vás tüdi, ki ste z ete hiže Gospodnove, štere je z kotrig ete svéte gmáne spravo ese, vu Božo hižo, pozávajoči glás zvonov, ki ste prišli na ete düšo podigávajoči svétek, naj vaše cerkvene čütnosti, verevrëlosti svéti ogen na növi plamén podežgéte vu z pogübeinimi oblákmi težávní dnévaj naši, naj se pri veri z daleka esi pridóči bratov pokrepküjete vu ti düševni i na stezi vu nebeskiorság pelajočoj z ednim stopájom pálik naprë pridete.

Z bratinskov lübéznostjov pozdrávlam vse Vás ino prosim, da vu dičnom deli zidanja svéte matere cërkví naše vsáki z nás taovzeme vrëlo i vesélo pôleg mere njemi dánoga talentoma. Sramota njemi, ki vtraglivo manjári, dika, onomi, ki paščlivo dela!

Spominanje na velke hipe naj včini naše správišče za düšo podigávajoče i nepozábleno!

Potom so bogámolili, epístolo čteli (I. Petra 5, 5–11). Pri vöidenji z cërkví je offertorium nabërani na G. A. Podpornico. Nabráno je 454 dinárov.

Gjülëš so g. Benkó Józef inšpektor ob 9-toj vöri vu cërkví odprli, od nji dobro poznanom, prijétnom govori so nazöčibodöče toplo pozdrávlali, navküpdržánje i na cërkví lübézen büdili. Opominali so, z kakšov silov delajo drügi za sébe i vnogokrát pröti nam tüdi. Vu našoj držávi se vezdaj poštüje vsaka vera i naše vadlüvánje vu velikom preštímanji má tao. Ali što zná, ka prinesé bodočnost? Záto je potrëbno,

koróna.“ Ali tá koróna je bila z trnja spletena.

Vrëmen njegovoga dühovnoga pastërstva je eden lanc stálne z nevoljöv napunjene žalosti bilö za to „cërkev te püstine.“ Predganje evangelioma se je vedno vu skrivni mëstaj držalo, i či bár ka je preveč nevarno bilö, dönok je vsigdár dosta ljudstva vküperprišlo od ti vernikov, naj pri tej skrivni Boži slüžbaj tál vzemejo. Vu tom strašnom pregánjanji so soldácke trupe edna za tov drügov na njé vdarile, ali ti verniki so se dönok bole pridrüžili. Včasi na pár mësecov njegovoga posvečenjá, je Gabriel prorok vu roké ti pregánjarov spadno; 2 aprila 1690. oga leta so ga v Baici (Vivarais) živoga v kolö strli. Či rávno ka njegovo proroküvanje; ka de rim. kath. cërkev poničena i ka do francuški proteštanti od Wilchelma z Oránije réšeni, se je za krivo posvedočilo, dönok je vu tom z nevolami napunjenom vrëmeni preveč falilo. Za njim so ešče drügi mogli svoj žitek, kak mantrniki zgübiti, med šterimi je tüdi Vivens bio. Vivensa so 1692 leta vu ednoj votlini napadnoli i či bár ka se je tak bráno kak eden oroslán, je od ve-

like premöči dönok spadnoli mogo. Od edne krugle je bio na smrt oranjeni. Njegovo mrtvo tëlö so zëžgali. Vivens, ki se je z rožjom rávno tak dobro znao djáti kak z Božov rečjov i ki je vu bitkaj rávno tak prilíčen bio, kak na predganci, je z svojimi zburkávajočimi očiščávanji vadlüvánj dostakrát véče šködo, kak hasno, dönok je Brousoni preveč žmetno bilö za njega. Po Vivensa smrti je zdá že Brousson bio nájbole pregánjani, ki je zdá skoron te jedini močen steber te „püstinske cërkví“ bio. Etak je bio zdá ob drüгим prisiljeni vu tühinsko pobegnöti, ali nedovedno se je nazájvrno, naj svoje apoštolsko pozvánje v smrti nevarnostaj spunjavle.

Brousson je skoron vsigdár sam mogo potüvati i nájvečkrát vu noči, vötri, deždži i snëgi, sköz soldákov ali razbojnikov, vu logáj je mogo spatí na gölej zemli, na trávi i sühom listji pod sivov nébov. Njegova stanovánja so bilá votline, zapüščeni škednji, pastërské hüte. Skitajoč je šö od vési do vési, z várašá v váraš. Či ga je gde kakši vernik gorivzéo, se je niti pred de-

da vsáki evangeličanec za svojo najsvetěšo důžnost spozna varvati, brániti vadlůvánje svoje. Očáki so tůdi po vnůgi težkočaj překšli. Důnok njihove stálnosti glasen dokumentum je eta 150 létna cěrkev, z-štere so zhájale vse okoli bodůče cěrkvě naše. Če bomo očákov dično pěldo nasledůvali, té se nebomo poměnsávali, nego prevedno povnožávali. — Lěpi govor, z-šteroga smo li pár miseo zamerkali ese, je správišče v protokol vzěti skončalo.

G. šinjůr so se vu svojem napředávánji spůmenili, ka je v etom leti 150 lét, ka se je v-našoj krajini vu trej gmajnaj: v Půconci, v-Křiževci i na Hodoši po důgom zamůčanji na tak zvané „Trplivosti zapůved“ vůdáne vereslobodšćine, znůva na žitek zbůdilo naše evangeličansko vadlůvánje. Nemremo kre toga dogodka nemáratno tá idti, so erkli g. šinjůr, ka se nebi vu důhi žnjega spůmenili, — ár kak se je inda zgorěčega šćipkovoga grná k-Můžeši boži nábůd gláso, tak se i zdá k-nam boži nábůd glási, „ár je ono mesto, gde stojíš světa zemla“.

Tak je! „Světa zemla je tů, na šteroj stojmo“. Před 150 timi létmi je v-půconskoj, v-křiževskoj i v-hodošoj gmajni z-mrtvi stánola i na žitek se zbůdila naša sv. evangeličanska vera, štero so hůdoga srdcá nepřijátelje i antikristušje na smrt osůdili, je na blájženoga spůmenka, presvetšenoga důhá i můdroga vladára Il-ga Jůžefa milostivno zravnanje, z-mrtvi stánola. Znůva se je pozdigávala evangeličanska boža slůžba gori k-nebeskomi trůnuši, glasěča vu spěvanji obládnosti himnus: „Trdl grád je naš Bůg zmožnl!“ Znůva se je gláso vernikom vu maternom jeziki Kristušá sv. evangeliom. Pobožni srdce shájajůča molitev je z-jezero i jezero vůst

šla gori k-jedinomi Gospodári nébe i zemle, né je iskala tůhi sredstv protekcije mánje pomůči.

Světa je tá zemla i né drůgo, kak boža hiža i vráta k-nebėsam. Posvētíle so jo z-naši drági očákov őči tekůče radosti skuzě ka je pá slobodna grátala evang. vera i pod korc podveznjeni nebeski posvēt je pá slobodno světo.

Oh vi drági naši očáci, vi světoga písma na materin jězik prestavitelje, naši cěrkevni lěpi pěsem, verski knig i molitev pisátelje: Kůzmič, Bakoš, Kardoš, Temlin, Sever, Sijártó, Barla, Czipott, Terplán, vaš důh se zglědni dolí z-nebės i navdehni nás: Blagoslávla vás zahválno srdce naše za vaš drági dár, šteroga smo od vás őrokůvali. Dráge kinče ste nam darůvali: evangeličansko vero, naš mili jězik, světo písmo, pesmene knige, molitvi, za štere bojd te blagoslovieni! Vsigdár se blájženo spomeněmo z vás za neprecenjeno herbijo od vás őrokůvano, z-šterov ste nam pokázali stezo, štera nas pripela k-nebeskomi našemi zveličanji.

Vu sobotškoga evang. ženskoga drůžtva iměni je Kovátš Annuška gospodičina, drůžtva tájnikojca pozdrávla tri jubilálne gmajne z-nasledůvajůčim prijaznivim govorěnjem:

„Teške, slabe čase živěmo, vu šteri se je teško veseliti. Ali či si na vrěle naše očáke zmyslimo, ki so vu dosta teškěšem položáji živei, teda i nam ně slobodno v-cáglost spádnoti. Či je kěm kmičněši položáj eti vu zemelskoj domovini, tēm veselej se mámo zglědnoti průti vu diki plavajůčoj nebeskoj našoj domovini.

cov nej vůpo pokázati, ár se je bojao, ka bi se lahko zvedlo i do popa vůh přišlo, ka je eti i z tēm bi nej samo sebě, nego cělo familijo v pogůbel spravo. Na hišaj i vu stůdencaj je bio prisiljeni dostakrát prenočůvati, naj ga soldáki ne nájdejo, ali se za nůroga delati. Večkrát gda je vu nevůli bio, je zadržno oberko te vojáke i z tēm se je rešo, ali pa či se je kakši dober prijátel najšo, ga je napře poslo naglějvat, či bi gde kakša nevarnost bila. Nikelkokrát se je mogo, gda za velkoga gospůda, gda za klantůša, gda za žensko preoblěčti, naj se nevarnosti ogně. Trůdnost, mráz, hica, glád, bojazen, pregánjanje i na konci hohár je bio šorš ednoga důhovnika te pűšćáve.

Na edno lěpo toplo nůč v leti 1697-oga leta je biló, ka so se lůdjě od vsáke stráni vu lůg Vaguerollesa pašćili. Očivesno se je vidlo, ka so se lůdjě na edno skrivno Božo slůžbo zběrali. Ár je pa te lůg nej daleč od Nimeša blo, se je i odnut preci dosta vernikov pridřůžilo. To město, gde se je Boža slůžba mogla vršiti, je z skalami biló posvēlljeno.

„Ej, ti si tůdi přišo, Oliver?“ pita eden rávno zdaj pridůči sůhi moški ednoga žě tam bodůčega starěšega moža.

„Ja, ja, Berrot sůsed,“ erčě te oberčeni. „Ta pravica je vrědna telko, ka te človek od svojega spanjá naj edno pár vör gori álduje i edno pár kilometrov ide.“

„Nej je etam Anton prijátel?“ pita na dale te prvi.

„Kabi nej,“ erčě Oliver kováč, „midva sva vkůper přišla.“ Za malo se je Anton šóštar tůdi k njima pridřůžo, pozdravo je Berrota i njemi smejěč oměni: „Si ti tůdi vůpo ednůk vőpridti?“

Toga sabůla je malo sram grátalo i erčě: „Na ja, gospůda Broussona človek nemre vsakši dén poslůhšati.“

„Tů je istina!“ oměni te kováč. „On je eden vören sluga te pravice. Gda sam ga samo čůo gučati, se mi je moje stáro srcě vedno genolo.“ Te kováč si je zdá edno skuzo zbriso z őči i na tů dale guči, „jas bi svoj žitek dao za njega.“

„Brat, tů nišče ne želě od tēbe,“ erčě te

Naj bodejo jubilátni gmajn voditelje i verniki pri na nji zavúpani poslov odprávanji, voditelje i pótikazáče vu ono blájženěšo domovino, gde miné nevolá i ládala bode blájžena zadovolnost!“

G. Luthár Ádám so ženskoga družtva pozdráv z-genlivim nagovorom zahválili, v šterom so tó želěnje glásili: bár bi Gospodin Bóg vsákoj evangeličanskoj gmajni k-sobotškomi ženskomi družtvi spodobno žensko družtvo dao!

Gosp. senior so se vu svojem naznanili spómenili z-dvě našivi z-velkimi teškóčami se bojívajóčivi gmajn, kakti z-Dolnje Lendavske, štera zavolo materiálnoga zmenkanja začnjene cěrkvi nemre k-dokončětki pripelati. Nadale z-Apačke filie, štera se z-teškim dugom bojúje. Najšli so se dobročinitelje, ki so tevi gmajni dobrovolno podpěrali: Nemško Gustáv Adolfa družtvo je D. Lendavskoj fari 33.000, Apačkoj filiji 8000 dinárov podpore darúvalo. Rávnotak Drávská banovina Apači 5000 D. Na mariborski učitelíščnikov podpora je Gustáv Adolf družtvo 1000 márkov (16.667 Din) daló. Pri toga punktoma razprávanji je šinjorski gjúlěš skleno, da poetomtoga de samo one učitelíščnike podpěrao, ki se dolí zavěžejo, ka se privátno pripravijo i spovsobijo na verénávuka vučenje i kántorski ópravíc spelávanje.

Evang. dijaškomi dómi je Drávská banovina 1500 Din, gospá Dobrai Jánoša vdovica 1000

Din darúvala. Apačkoj filiji so dobrovolni daritelje v-Soboti 1800 Din áldovov darúvali, za štero šumo je v-molitvárnico eden harmonium správljeni, G. Benkó Józef inšpektor so pri prilíki lúblénoga svojega oče mrtelnosti spómenek sobotškoj gmajni 1200 Din darúvali. — Pri vsej 10 gmajnaj je v-pretekóčem leti na cěrkvi 96 000 dinárov áldovov darúvano. Vu vsě 10 gmajnaj je notri jemánja biló 512.182 Din, vódávanja pa 366.453 Din. G. Sláveča je farof kúpila za 42.500 Din, D. Lendava je za dvě zvoná vópláčala 35.000 Din i do etigamao za zidanje cěrkvi 200.000 Din. Púconska fara je pri cěrkvi prestori za 35 000 Din z-betona grájko pozdignola.

V-1932. leti se je v šinjoriji naródlilo 213 možkoga, 185 ženskoga spóla = 398 decé. Mr-ló je 190 možkoga i 193 ženskoga spóla = 383. Zdaló se je 168 párov. Konfirmálvano je 209 pojbarov, 249 deklin = 458 školárov. Šinjorie dúš račun znesé 22.084. Jeste 10 dúhovnikov, eden pomočni dúhovnik (kaplan), eden prediger, 9 kántorov i dvě teológúša. Vu osnovne šolě je hodilo 1488 pojbarov i 1548 deklin = 3036; v srědnje šolě 70 vučenikov. (Verjetno, samo v Sobotško gimnazijo? Red.)

Na seniorátno podpornico, ali si na G. A. družtvo je vsevkúp 9000 D'n milodárov darúvano, z-štere $\frac{1}{3}$ tála 3000 Din je Apačkoj filiji dáno na podporo, $\frac{2}{3}$ tála 6000 Din se pólég vorcanov k-G Adolfa družtva središnjíci má poslati.

Gjúlěš je goripozvo gmáne, da našega velikoga reformátora, Dr. Luther Mártona rojstva 450 létnico dostojno posvetijo.

šóštar. „Mi te preveč radi mámo i se veselimo či si med nami, no, pa te túdi potrebújemo.“

„Ne brbraj vseféle norije eti vkúper, Anton,“ odgovori Oliver. „Na kakši hasek sam že jas stári potrěti človek? Či sam jas med vami ali nej, od toga Gospodnovo občinstvo nema ni haska, ni kvára.“

„Jas tak mislim, Jean,“ erčě Anton z ómurnim glásom, „ka ti vu zádñjem vrěmeni preveč dosta mislíš na smrt.“

„Istina je, brati! Od toga časa, ka je moja žena Aiguesmortesi vu Konstancě tórmí mrla i mojva dvě deteta pri Božoj slúžbi v Vouverti mrlá, gde jih je tá zverina, St Come, té nevěren Judáš napadno i njidva mládi žitek v grob súnó, se tak občútim kak eden stári hrást, šteri nema ni věk, ni listja več. Večkrát si želém, da bi me Bóg k sebi vzéo.“

„Brousson ide!“ se čúje od večě stráni z vnožine.

„On túdi záča starati,“ erčě te kováč, kak toga pričákanoga zaglédne.

„Nikše čúdo je ně,“ erčě te šóštar, „či te

človek vu noči, v vótri, deždži i snegi stálno telko potívati more, kak on i dostakrát na góloj zemli pod sivov nébov si more nočni sálaš poiskati i spati.“

„Istino máš brat, gospod Brousson se sploj goriáldúje vu slúžbi našega vavlúvanja. Bóg ga obilno oblónaj!“ — erčě te kováč. „Ali što je pa žnjim?“

„To je zagvúšno te mládi Favre, pri kom je te stári Matješ slúžó,“ odgovori te šóštar. „Právijo, ka je gospod Broussona že dostakrát sprevedo i zdá je pá žnjimi prišo z Švájca.“

„Tak vidim, ka rávno naše brate z Nimeša pozdrávlata, ki tam přek stojijo,“ erčě na dale Oliver.

„Rěsan, istino máš,“ právi te šóštar se čúduvájóči. „I glédaj tam je túdi Matješa šogor André i njegova žena.“

„Tak?“ zmúvi te kováč. „Jas nebi vüpo gospod Broussoni pred oči stópiti, či bi ga z svoje hiše tak vóvrigo kak on.“

„Ah, čaren medved, pústi ta preminjena déla,“ erčě Anton. „Jas se stávím, ka gospod

Prišestnoga leta šinjorski gjülësh bode v-Murskoj Soboti držáni.

Gjülësh je po seniora vréloj molitvi sklü-čeni. Gospodin Bôg čúvaj i vari evang. našo svêto mater církev!

Hodoške evang. gmajne hištorija.

(Pisao HEINER GÉZA dühovnik.)

Tak v-našoj hodoškoj, kak vu sôsedni kalavinski církváj smo nê meli orgol, samo z-popêvanjem, brezi sprevájanja orgol se je glásila Bogá dičéča ôsvetna pesem. Ka se naj církevno spêvanje bole vküpglasno, taktušno vrši, v-1885. leti je Bôgi prijéten áldov prinesla gmajna, za 1500 ráhnški je v-církev orgole spráвила, šteroga lêpi náshaj se je li hitro skažúvao. Ver-niki so se za máli čas pri pripravnom vodjenji li hitro k-coj navadili k-taktušnomi spêvanji, tak da zdá že vse potrebne naše pesmi harmo-nično, pôleg chorálov spisani taktušov popêvajo.

V-1883. leti je gmajna z ôsvetnim tálom gmajne 100 létnico posvetila.

V-1886. leti je pá túžen plač doségno gmajno. Žitka i smrti Gospôd je k-sebi pôzvalo vu dalêkoj krajini dobro poznanoga i znánoga, odličnoga vučítela Déneš Šándora, ki je čeres pol stotine hválevrédno znášao vučénja i kán-torstva pozvánje vu našoj gmajni. Edno celo generácio, pokolénje je zgájno gori i z-koga se za-

hválno spominajo njegovi vučénici. Za njim je z ednoglasnim navdúšenjem zvoljeni za rédnoga vučítela Fenjveš Károlj pomočni vučitel. — Fenjveš je pôleg Diéneša začno svojo čést i uprav je njega vrêden pohodnik bio. Pod Diéneša i Fenjveša vodjenjom je naša šôla v-cêlom Prêk-murji visiko preštímána, hirešnja šôla postála. Ze vsê krajev so roditelje radi pošilali svojo deco 1—2 leti šolarivat v našo šolo i dnesdén je od vnôgi slovenski starišov čúti, ki se z-pri-zdignjenov glavôv hváljio: „Jas sem túdi v-Ho-doško šôlo hodo!“

Vu po eti nasledúvajôči létaj se je nepoménkana verevrélost pá v-nôvoj áldovnosti skázala: nôvo vértstveno hrambo dájo delati pri farofi v-1897., pri šôli pa 1898, v církví dájo oltár, predganco poprávlati, fárbati i snájžiti církev odznôtra. Vu církví znotrêšnjem kinčanji že evang. žensko drúžtvo túdi navdúšeno jemlé tál i áldove prináša.

V-1910. po 36 lét vrêlom spelávanji svoje-ga nebeskoga pozvánja v-pokoj stôpi obstarani i vu Gospodna vrti obrúdjeni dühovnik Magyar Józef, za njim na 4 léta k-sebi pozovê Gospôd gmajne prvoga inšpektora, ki je vsigdár na srdci noso naše církevne posle, Dr. Diéneš Eleka kermedinskoga fiškálíša, ki je naše občine roják, Diéneš vučítela sin bio i kak tákši, kelkokolikrát je k-nam prišao, se je vsigdár dobro občúto i šegô meo praviti: „Domô sem prišao!“

Brousson niti ne misli več na tó.“

I zaistino, Brousson je tak prijaznívo pozdravo téva dvá starca, ka sta se zajókala i je te kováč oméno: „No gospôd Brousson more edno angelsko srdcé meti.“

„Vsakšéféléformo more bôgše imeti kak midvá,“ odgovori te šôštar. „Dönok glédaj, nej je tó te stári Matješ?“ ercé na dale, kak je zagledno, ka je eden sêri stavec, ki je pôleg Broussona i Favreja stao, tomi péki i njegovoj ženi pun radosti i veseljá rokô dao.

„On je!“ ercé te kováč se strašno radúvajôči i se je med lüdstvom k tomi pridôčemi paščo, ki je njegov srčni prijátel bio, naj ga pozdrávi.

„Ej, Jean! Pústi mené túdi z teбом,“ skriči te šôštar, i se je za kováčom paščo. Velka je bila ta radost pávidénja po dúgi létaj tédva starca.

„Odkud si pa prišo, stári brat?“ pita Oliver.

„Jas sam z mojím gospodárom prišo z Švájca,“ ercé z veseljom Matješ. „najprve, kak bi pa mrô, svojo domovino i gmajno ešče ed-nôk vidim.“

„Ja, ja, samo edna domovina je i edno Francuško!“ ercé te kováč, „či bár ka naš krúh z skuzami moremo jesti.“

„Kak ti pa kaj ide v Genfi, Matješ?“ ga pita te radovêden šôštar.

„Nebi si mogo bôgše želeti. Moj gospod je méo ednoga stároga poznanca njegovoga pokojnoga oçé; to je bio te bogáti trgôvec Charpantier; pri šterom je on vu slúžbo stôpo i tê se je te mládi Charpantier, ki je túdi eden preveč vrli človék z njegovov sestrov Lizikov oženo.“

„Mi se ešče dobro spominjamo na njô,“ ercé te šôštar. „Ona je dobroga srdcá bila vsigdár prôti vsakšemi siromáki.“

„Od stároga Charpentira smrti,“ nadaljáva Matješ, „baota samo imê toga mládoga Charpentira má. Ali gda si je gospôd Brousson odlôčo, ka de znôva na Francuško šô, ga je gospôd Pierre sprevodo na pôt, naj svojo stáro domovino poglédne. Z njegovím dovoljénjem sam túdi jas žnjima prišo i zdaj smo eti.“

Medtém se je lüdstvo pripravilo na začétek te Bože slúžbe. Kak návadno z ednov žoltár-

Na ti vu Bôgi vöpreminôči mesto je gmajna za dühovnika Heiner Gézo sobotške gmajne pomočnoga dühovnika, za inšpektora pa Dr. Berta Benô monošterskoga králevskoga birôva zebrála.

Kak z-tekôči vrëmenov példevrëdni dogodkov se mámo spomenôti z-šalovski verníkov velike verevrëlosti, ki so znôva hvále vrëden áldov prinesli na Boži oltár, v-1913. leti so si z blúzi 15000 zláti krôn stroški nôvo, popolno moderno, k-vrëmeni primërno šôlo pozdignoli. Bôgi prijëten, hválevrëden áldov je bila nji tá verevrëlost, ár mi evangeličanski kršćanje nigdár nesmimo pozábiti tô, ka so naši cerkvéo krepki gradôvje i trdne močine vu vsákóm vrëmeni pri cërkváj stojëče evangeličanske verske šolé bilé. Kak tô prilična rêč vu rësnici právi: „Šôla je cërkvi osnávajôči püngrad!“

K-gmajne hištorije konci se približavajôč, mislim vugodno bode, či gmajne voditelov, dühovnikov i vučitelov imëna zamerkam gori, šteri dühovnoga ravnánja i vodjenja je naša gmajna grüntana, osnávana i na šteri vrëlo nadigávanje i pobúdjavanje so se dogodki dozorili i dühoven sád prinášajo.

Dühovnici so bili: 1. Laky Števan od 1783. oktobra do 1786. teda je odhájao; 2. Smodiš Števan od 1786. oktobra 1. do 1792. teda je odhájao; 3. Berke Baláz od 1792. oktobra 1. do 1803. teda je odhájao; 4. Gergár Józef od 1803.

jun. 26. do 1821. teda je odhájao; 5. Cipott György od 1821. okt. do 1834. je vu Bôgi vöpremino; 6. Kardoš Jánoš od 1835. febr. do 1873. je vu Bôgi vöpremino; 7. Magyar Józef od 1874. do 1910. vpokoj je stôpo; 9. Heiner Géza od 1910. dec. 17. speláva gmajno.

Kántorvučtelje: Što so bili vučitelje vu gmajne začétki i či so bili? je neznáno. 1. Bejek N. do 1815., sledi je v Križevci tūdi bio, potom je v-Somogyvármegyôv v Porogsztkirály pozváni; 2. Csaplovics György od 1815. do 1836. do smrti; 3. Diéneš Šándor od 1836. do 1886. do smrti; 4. Fenjveš Károlj od 1886. do 1928. je v-pokoj stôpo.

Vu naše gmajne hištoriji smo se že k konci približali. Približavali smo se i k-svetovne bojne krvnomi vrëmeni. V 1914. leti je vövdřó svetovne bojne krvávi vihér, šteri je grozno vdérjao i stančarov mirovno osnávajôči žitek nesmerno gorizgrôžao i pred teško stávo postavo. Eden za drúgim so zváni na krvna bojišća mladenci, očevje, ešče i sëri vlási starci, da svoje mirovne, vsakdanësnje škëri odmenijo z-smrt-sëjajôčím rožjom i smrtne áldove prinášajo. Gospodna Bogá nedokončana milošća je bär naši krajin prestore mentúvala, ali dónok smo pa nezračunane škode vadlúvali.

Čeres dūgi štiri lét se je med vcaganjem zbudilo gori vsáko gojčno dëte, tívárišća, lüblëna mati i oh pri keliki familijaj se je naklo-

skov pesmov se je začnôlo. Na tô je Brousson predgo držo tim verníkom obrí reči sv. pisma: „Golôb moj, v razpôkni pečinaj v skrivališći skalni stën, pokáži mi obráz tvoj, dáj naj čújem glás tvoj, ár tvoj glás je sladki i obráz tvoj je lübeznivi. (Pesmi pesem 2 tál, v. 14.)

Brousson je ete reči sv. pisma z Kristusa právov verov i z cërkevov prigliho, štera rávno se tak skrivati more pred hüdím pregánjanjem vu pečinaj i skalaj, kak ete golôb. Ta práva cërkev Kristuša trpeti more i rávno tak pregánjena more bidti kak Jezuš sam. Ona ne praznúje z bolvani, z zlátom, srebrom, z këpi, z stëbri, i ne lomí hištvo z napravleními bôgeci, nego je verna svojemi nebeskomi Gospodári. Ta cërkev je golôb Kristušov. Ta práva cërkev se ne oskrúni z svetskími odürnostami, nego čista i nedužna ostáne, kak golôb. Ona je ponizna, mér lübéća, lübezniva i dobro želéća vsakšëmi. Ne pregánja nikoga, ne ogrizáva, ne spôta, ne bantúje, ne prisiljáva, ne odürjava nikoga, nego trpi za Kristuša volo.

Etak je predgo Brousson i je pokázo, ka to

pregánjanje i trplënje je edno nebesko znamënje za to právo cërkev. Medtëm je v példi pokázo Kristuša, ki je nej méo, kama bi si glavô na počinek nagno, dokeč ešče nebeske flíce májo gnezda i lisice lüknje; na prve kršćáne, ki so se vu katakombaj mogli skrivati i Bože slúžbe držati.

„Tô je te golôb Kristuša, šteri se ne drži vu zláti i mármorni palačaj, nego vu razvalinaj püstinski pečin,“ ercé na dale Brousson. „Šorš naši očákov vu preminôči stôlëtjaj je rávno tákši bio, i dnesdén je naš šorš takši, kak naši očákov,“ i na tô etak skonča:

„Oni ki z Jezuš Kristušom neščejo trpeti, tūdi ne bodo žnjím ednôk kralúvali. Oni májo njihove dobrôte tál eti na zemli, ali ednôk tál njihov ogen i žveplena mlaka bode. Ali vi, vi siromáki verníki, ki za pravice volo trpeti morete i ste pregánjani, radtújte se vu Gospodni, ár nebesko králestvo je vaše! Oh kak te blájženi, vi ki ste zdá vu velkoj nevôli, ár ednôk z díkov bodete korunúvani! Kak veséli bodete ví ednôk, vi, ki, zdá za evangeliúma volo ste z hiš vaši vöpregnáni, ár ednok bodete napojeni z

no te túžen gôst, smrtni angel! Keliko srdc i ešče dnesdén boleznó trápi zgúbiček nezaceljene rane.

Pokážimo naše táljemánje i žalosti občútenje k-onim, ki so z naše gmajne svetovne bojne smrtni áldovi pôstali z-tém, ka njihova iména v-našoj hištôrijl ovekivečimo i njih spômenek vu srdcáj naši obarjemo!

Z-Hodoša so spadnoli ali minôli: Lacó Šándor staréši, Lacó Ferencz, Scheck Šándor mlájši, Lacó Ferencz ml., Jeneše Kálmán, Páti Józef, Peilschmidt Jánoš, Sočák Lajoš i na boljšči vu doblenom betégi eti domá preminôči Kerčmár Árpád. (9).

Z-Šdlovec: Abrahám Géza, Abrahám Elek, Barbarič Jánoš staréši, Barbarič Jánoš mlájši, Barbarič Šándor, Barbarič Károlj, Balek Károlj, Berke Mihálj, Gomboc Jánoš, Gombóc Mihálj, Herzeg Šándor, Kováč Šándor, Lepoša Šándor, Lepoša Jánoš, Lepoša Józef, Lepoša Károlj, Růžič Vince, Sukič Mihálj, Svétec Mihálj, Svétec Ferenc, Tolvaj Ferenc, Varga Jánoš, Varga Károlj, Župánek Jánoš. (24). — *Z-Búdlnec*: Krajcár Károlj. — *Z-Kruplivnika*: Könye Šándor i Hári Károlj.

Gospodin Bôg dáj vu daléšnoj túhinskoj zemli počivajôčim miroven počinek, nemrtelnim njihovim dúšam pa vekivečno zveličanje, domá ostávlene lúbezničke pa trôštajmo z-Zveličitela etimi rečámi: „Blájženi so, ki se žalostljo, ár se oni obesiljo“. (Mátaj 5. 4)

Po bojni naprávlena razmejitev je naše gmajne prestor na dvá tála razdelila. Hodoš, kak maticérkev, Šalovci i Kruplivnik, kak filie, Dolénci i Búdinci, kak raztorjenosti so k Jugosláviji, Salafô, Kotormány, Sv. Peter filie, Dávidház, Bajaház, Šenyeház raztorjenosti so pa k Vogrskomiorsági vtálaní. Tak je 1919. leto našo hodoško gmajno z-450 tími dúšami poménšalo. Naša gmajna je v-1870. leti 3000 dúš račúnala, z-Domajnševske gmajne odtrgnjena i pri nôvoj razmejitvi je celô, komaj na 1000 dúš račún poménšana.

K Vogrskomiorsági prikapčeni vesnic evang. vernici so se do 1932. leta k-našoj gmajni držali, slobodno so v-našo cérkev hodili i naš dúhovnik so je slobodno i domá goripóskali i vernici so svoje dúžnosti k-gmajni túdi pôleg prvêšega réda nezámúdnó spunjávali, dônok je pa vogrska cérkevna oblást za potrebno spoznala z-Sv. Petra središčom edno missionársko postájo goripostaviti, štero z-tém potrdjáva, ka toga potrebčino z tála decé verenávuka vučenje, z tála pa vernikov žitka intenzivněša skrbnost potrebúje i nemúdnó želé. — Vu Vogrskomorsági prikapčeni vesnicaj naši evang. vernici, kak ménšine, med vékšim račúnom bodôčimi kalavinskimi vereverníckmi raztorjeno živéjo, gde dalje nega evang. cérkvi, njihova deca nadale v-Hodoško šôlo hoditi nemorejo, povsúd v-reformátuško (kalavinsko) šôlo hodijo i vsebole se

vretine vekivečnoga žitka!“

Broussona reči so velko navdúšenost občú-dile, i k tomi je túdi pomárgalo; ta késna nôčna vôra, mésto te késne Bože slúžbe, nevarnost vu šteroj so ti tam bodôči verníckmi bili, spominanje na ti trpéči mantrnikov, i oni l'bléni njihovi, ki so od njih odtrgnjeni bili i ki se zdá že po silnom mantránji, svojemi Odkúpiteli veselijo vu nebeskoj domovini.

Te stári kováč se je túdi skuzio. On je na svoje lúbléne mislo, ki so za Kristuša volo smrt mogli zatrpeti i k šterim se je zdá dosta bole želo kak pa gdašté.

Ti verníckmi so ešče Gospodnovo svéto večérjo šteli vživati. 300 se jih je pripravilo na tó. Ali gda je Brousson rávno záčo te národ na grehov poželénje i z srcá spoznanje opominati, z velkov silov príbežl eden mládí človek k njim, ki je na strážo bio postávljeni i kriči: „Béžte, béžte, dragoneri so tú!“

Edna velka zmešlinga je na tó postánola. Moški so svoje žene zvali, žene svojo deco i to lúdstvo je na vse krajé béžalo, komi je gdetá

bliže bilô, ár ti soldáki so že nad njé vdá-rili, ki so strélali, sekali i smicali vse, ka njim je do rôk príšlo. Tim ednim toga lúdstva se je posrečilo pobegnóti, ali dosta jih je tam ostalo mrtvi, mérajoči ali teško oranjeni na onom mestí, gde so se pred pár minutami tak navdúšeno veselili nad nazveščávanji Bože reči. Med mrtvimi je túdi tam ležo Oliver kováč. Edna krugla nje-mi je prehodila prsi, gda se je z ednimi batriv-nimi moški na te dragónare sebé bránivši próti postavo i naj med tém ti drúgi, nájmre pa Brousson, čas májo rešiti. Njegov srčni prijátel Anton šôštar, je pri njem ležo, od ednoga bajoneta presmeknjeni. Ešče vu smrti sta se nej mogla lóčiti.

Z témi oranjenimi, ki so nej mogli vujdti i z témi zgráblenimi so si ti soldáki strašno djáli. Te oranjene so skôz spresmicali z sáblami ali z bajoneti, njim vúha doli zrezali, ali glavé odse-kali, štere so zverinskím trôblenjom na meče bodnoli kak znamenje obládnosti. Te zgráblene žene i deklíne so na nájsramotněšo formo osramotúvali, tak da je te zapovedávajôči oficér se

zbüdjáva one nevarnosti staranje: „Pogübi se čředa, štera nema pastěra“.

Po svetovnoj bojni je čeli svät vėrstvene krize težkõča oblėgla, štera i naše gmajne õprávice i cíle zadržáva. Pri vsem tom se pa gmajna pašči, kamči te vezdaj bodõže vřednosti obarvati i oskrbeti. Mesto prvěše, že obstarane i nanikoj idõče kántorove vėrstvene hrambe je gmajna v 1929. leti z-blüzi 30.000 Din stroški nõve dála zgotoviti, v-1931. je pa za po točé nesreči poškodováni cėrkevni hramb popravka volo 14.000 Din vödávánja mēla.

Šõlo nam je po svetovnoj bojni držáva vzéla přek, ali po gmajni pozdignjene hrambe so i nadale vu gmajne lasnosti niháne. Cėrkevni vu čitelov od toga vřemena mao nemamo, ali za kántore smo si v-1923. v Šalovci Makári Aladára šolskoga upravitela, v-1928. pa na Hodoš Vėrteš Aladára falkovskoga šolskoga upravitela zėbrali. Gospodnoga Bogá nedokončana milošča naj bude na njidva blagoslovni opravicaj!

V-1930. leti so se gosp. Dr. Berta Benõ inšpektor za volo nõve raznejtvi orsága z-Monoštra v-drügi kraj odselili, za šteroga volo so prinás z-inšpektorske čėsti odstõpili. Na nji mesto si je gmajna g. Dr. R'otoper Šándora križevskoga zdrávnika zėbrála za inšpektora. Nõvi inšpektor so v-1930. sept. 14. držánom õsvetnom gjüľěši spelani po visiko poštůvanom gosp. Kovátš Števan šinjõri vu čėst. Nõvi inšpektor od

onoga hipa mao z-gedrnov vřelostjov jemlėjo tál vu gmajne cėrkevni poslaj. Na vsákom znamenitěšem gjüľěši so osobno nazõči, kak od Bogá k nam zruvnani voditel nás z-tanáčom, z-dobrov pėldov lübezniivo vodjo i ravnajo. Gospodin Bõg njim naj dopüsti tõ nebesko pozvánje vu našoj gmajni přek već desetín lět znášati i njegova nedokončana milošča i blagoslov naj sprečaja nj hove nesebične, trüda-nemilügajõče õpravice ino jih obarje na vsě: nás radost i gmajne naše diko do človečega žitka nájskrádnjěšega hatáa vu dobrom zdrávji i mõči!

Z etim smo se približali k naše gmajne hištõrije konci; približali smo se z-bojůvanjem, z áldovnosti naše puni preminõči vřemenov k-vezdášnjemi hipi. Vu računi smo bár pomėnšani, vu materiální strádajõči, tál vu srdci nē vcagajõči, vu dühovnoj mõči nē vřěti. Ti preminõči vřemenov díka, vezdášnji hipov radost, přišestnosti trõšt, nam rokē na molitev sklüčijo, vüsta se nam na zahválnost odprėjo, srdc naši hváldávánje se k-nėbi pozdignovša: *Gospodne bože, kí si vu ti preminõči vřemenaj vsigdár, vu vsá koj nevõll z nami blo, koga blagoslovna rama nás je nigdár nē ostávlla, düša naša k-Tebl zdüháva, blagoslovi, oh blagoslovi tvoje telikokrát vardėvane vernike i naš Šlon! Našega šorša mõder i dobrotliven varitel, vu Tvoji rokaj Gospodne-bodõči, se zglobočtne preminjenosti žoložma glási. Naši očákov pesem z našl vüst z nõvov močjõv doni: „Nevcagaj oh čředa mēla!“ . . . „Trdi grád je naš Bõg zmožni!“*

sam strsnovši, tomi mesárenji i gnüsnosti konec zapovedati mogo. Od ti zgrábleni moškov so eden tál na bližánje drevje tam včasí gori zobesili, te drüge so pa v Nimeš odegnali, gde so je osõdili.

Za dvě võri sledi se sleděče godi vu ednoj máloj vesnički, štera je na pár kilometrov daleč na záhodnoj stráni od logá Vaquerollesa proti püščávi ležála. Vu nájskrádnjoj hišici je edna starěša žena sedela pri mráčnom posvěti i je čtėla, kí je vdovica ednoga kmeta bila, šteri je za svojega vadlůvánja volo kak gájarob mogo mrěti. Od časa do časa je dönok k oblوكi šla i je pazlivo poslůšala vu nõčno tišino.

„Franca ešče izda nega,“ morjúje skřblivo vu sebi. „Naj se je samo kákša nesreča nē zgodila!“

Na tõ pá čtė eden čas, ali njėna nemirovnost vedno vėkša postáne. Na nõvo k oblوكi ide i poslůšša. Končno se njej je tak čülo, da bi stopáje čtėla, šteri so se vedno bole približávali. Mirovno je čakala vu negvüšnosti, jeli je tõ te pričákani, ali pa, kak se je vu slėdnjem

vřemeni večkrát zgodilo, ka so soldáki hodili okõli vu ti za nezavůpane držáni vesničaj. Od već lüdi stopáji so se čüli i je za stálno mislila, ka jo pá soldáki poiščejo gori, záto se je paščila to biblijo, štero je čtėla, skřiti. Komaj se je tõ zgõdilo, gda se je po dveraj tihõ trüpanje začülo. Tõ jo je pa ogvüšalo, ka tõ nemrejo soldáki bidti, ár so tej z silov prosili notri pistiti i njim odprěti. Zdá je šla pa je odprla.

„Přišo si končno Franc?“ erčé, gda je svojega jedinoga siná notristõpiti zaglėdnola. „Jas sam se že bojála, ka se je kákša nesreča zgodila.“

„Bogme se je zgodila,“ odgovori Franc mráčno. „St Come, te nevõren odürjavec nás je z soldáki napadno i dosta jih je od naši mřliõ ali so je pa zgrabili.“

„Gospodne Bože! Je tõ istina?“ zakřiči ta mati se starávša i gda je z põsvetom bliže stõpila i svojega siná krvávi obráz zaglėdnola, grozno prestrašena ga pita: „Franc, ti si oranjen i? Vse si krvávi!“

„Bah!“ odgovori te mladėnec, „tõ je nikaj nej. Eden soldák me je malo kresno po glávi.“

Zapisnik

gorvzèti na prekmurskoga Gustáv Adolf filiálnoga društva 1933. jul. 5. v Puconci držanom správišči.

Šiftár Károlj predsednik po krátkoj molitvi pozdrávi vkŭpsprávlene kotrige, vernike i goste; na podpis denéšnjega zapisnika g. Luthár Ádama i g. Hári Lipólda oprosi, potom pa z sledéčim govorom odpré denéšnje správišče:

Visiko poštvavano správišče!

Prekmursko evang. podporno društvo se je po 10 létnom blagoslovenom deli preosnovilo vu Gustáv Adolfa filiálno društvo, šteroga cill so rávno tisti, kak so bili našega podporna društva z tém rázločkom, ka po etom z naši dohodkov samo $\frac{1}{3}$ -tál lahko razdelimo, $\frac{2}{3}$ tála pa moremo v jugoslávskoga Gustáv Adolf društva centráló odposlati.

Letos smo se tak obrvim vkŭpspravili kak Gustáv Adolfa filiálno društvo, naj se pogovárjamo po našem prišestnom deli i naj račun dámo od ednoga leta šafarŭvanja. Dela dosta čaka na nás; ár ji ešče vsigdár mnogo jeste, šteri se z-etov prošnjov k-nam obráčajó: pomagajte nam i zdržte nás, ár pogibamo!

Tam jestejo v-Apačkoj krajini naši verniki, šteri so se pred dvema letoma v-edno misionisko faro združili. V-prvoj navdŭšenosti so rávno

ni računali né na svojo móč, ali vŭpavši se vu pomoči svoji verebratov za 215.000 Din so si kŭpili molitvárnico, funduš i mesto za cintor. Gvŭšno so si teda ešče mislili né, ká predkakšim žalostnim vérstvenim položájom stojimo; i tak né čŭda, či z-té šume so do etigamao nikaj pláčati né mogli, ár intereš komaj pláčŭjejo z pomočjov svoji verebratov. Brezi pomoči razidejo, kak črêda brez pastéra! Što naj njim pomága? Nišče drŭgi, kak té smileni samaritánuš, šteri je z svojov lŭbéznostjov že tak vnoge evang. fare pečêče rane zavézao i novo, močno dŭšo vcêpo vu že dvojêče kotrige. I tó je Gustáv Adolfa društvo.

Tam jeste na drŭgom kráji Prêkmurja Dol. Lendava, kak eden máli osrêdek vu tom velikom kath. morji! Mála, sirmaška fara, štera vu tom preminôčem leti je istina gorizozidala i pod streho správila svojo málo cêrkev, ali z-svoje móči delo nadaljávati i dokončati nemore. Što njê naj pomága? Nišče drŭgi, kak ta milostivna i na áldov gotova bratinska lŭbézen.

Prosêč, prôti nam vteguje svoje roké mursko-soboški evang. „dijaški dom“ tŭdi, v šterom si ščêmo zgojiti prišestne voje, dŭhovnike, vučitele naimre pa kántore. V-deréšnjój krizi i teškom vrêmeni naši verniki so samo tak zmožni svoje siní šolati, či njim tó delo z krščanske lŭbéznosti nástavami zlehkotimo.

Z-tém sem šteo samo na te nájpotebnêša dela visikopoštŭvanoga správišča pazko pozvati,

Alli náš brat Favre, koga sam eti pripelo, je teško oranjeni, njemi je edna krugla rokó razdrobila. On nemre več dale. Ti boš ga mama eden čas vu skrivnom mogla obravnávati i vráčiti!

Samo zdaj se je obrnola ta mati k tim drŭgim, ki so z sinom prišli naj je vidi. Gda je te blédi obráz toga oranjenoga zaglédnola, koga je eden stavec pelo na njega naslônjeni, se je smilŭvanje obŭdillo vu njêj.

„Pozdráveni bojdite,“ erčé prijaznivo „jas bom se brigala naj ta oranjena rôka po mogôčnosti kak nájprve pá vréd pride.“

Zdaj je za tim oranjenim i tim starcom ešče ednoga trétjega gôsta zaglédnola. „Kaj, nej je tó gospod Brousson?“ skričl čŭdŭvájôč.

„Kak nej, drága mati!“ odgovori te sin, „njemi se je tŭdi posrečilo znami vréd vujdti.“

„Hvála bojdt Bôgi! Hodte že bliže netri vu Gospodna blagoslovlenci!“

Vsi so vu hišo stôpili. Franc si je dolizépro krv z obráza; na to so Favreja rokó preglednoli štera je samo tak za silo bila zavézana, to kruglo so po velkom trŭdi z rane vŭzvêli, i te

betežnik koga je že hica i slabočča opájala, je bio vu ednoj kámrici v postelo djáni. Njegov stári sluga Matješ, ki je na srečo brezi rane vujšo z te krvne kôpeli, je pazo na njega.

Po tèm, ka so toga oranjenoga vréd djáli i so si vsi malo počinoli i odtavili, je Franc na dale tolmačo: „Mama, jas zdá gospôda Brousson v Monlezau k Couderci sprevodim, ár je od tistec ležêše te sevenuske pŭstine doségnoti. Vu našoj krajini je on nej zagvŭšeni i jas tak mislim, ka do ga vu ti prišestni dnêvi soldáki povsud iskali.“

Ta mati, ki je dobro znála, ka či bi Brousson zgrabili, bi nej bilo drŭgo za čakati, kak pa ka bi ga živoga v kolô vlomili, se je nej protivila i Franc se je z Broussonom precí na pôt vzéo, da bi ešče pred gojdnov v Monleza prišla.

Na drŭgo ŭtro je ta vrla mati odprla dveri na hiši, gde je edna patrola vojákov stála pred hišo. St Come je bio na telko jálen, ka je povsud vojáke razposlo, naj na kelko je mogôče kak največ pobegnencov vkŭperzlovijo i naj

štera dale odláštati nikak nesmêmo. Zvün toga bi meli ešče vnogo dela, ali v-etom žalostnom časi je dopr'nesti nemoremo.

Dela, opravíc dosta na nás čáka, ali pred tēmi moremo ovaditi; ká „z-našov močjov smo li zbožni“. Té doprinesiti bomo samo tak znali, či se časi zbogšajo i edne bôgše i blájženēše prišestnosti zorja se pred nami presvéti. Ali či ščêmo, naj našo cêrkev vékša škoda nedoségne vu ti nájsilnēši potrebčinaj pomágati pa li moremo. — Zatogavolo sem gorpôzvalo vse fare, ka či rávno vu slabi časaj živêmo, dônok naj edna vsáka pôleg svoji môči prinesê svoj áldov na oltár Gustáv Adolf drúštva. Naj se vu svojoj lúbéznosti nespozábijo z ti nesrečni i siromaški far; naj si mislijo na tiste, ki ešče od njih so v žmetnēšoj stávi i nepozábijo, ká vsigdár je bôgše dati, kak pa prositi.

Z-radostjov lahko naznanim, ka moja prošnja je nê bila „glás kričêčega vu púščávi!“ Naše fare, či rávno teško čútijo oblást denēšnje krize, so ešče od preminôčega leta vékši áldov prinesle na oltár naše sv. materé cêrkvi. Dobra vola je gvúšno vsepovsêdi bila, ali žalost v vnogom mesti je môč falila! Te vkúp nabráni áldov vzemimo z veselím i zahválním srdcom! Boži blagoslov naj sprevája tak daritele, kak prositele!

Nadale naznanim, ka sem pregledno Gustáv Adolf filiálnoga drúštva blagájno i vsê fár

notri posláne račune. Pôleg toga je v posebni faraj letos sledêči áldov nabráni:

1.) V-Mursko-Sobotškej fari	1932· — Din
2.) V-Puconskej fari	1847· — Din
3.) V-Bodonskej fari	1100· — Din
4.) V-Gornje-Slávêckoj fari	892· — Din
5.) V-Križevskoj fari	766 25 Din
6.) V-Hodoškej fari	571· — Din
7.) V-Dolnje Lendavskoj fari	560· — Din
8.) V-Morávskoj fari	463· — Din
9.) V-Petrovskoj fari	401· — Din
10.) V-Domajnševskoj fari	280· — Din
K tomi pride prem. leta ostánek	4·16 Din
i preminôčega leta intereš	218 84 Din

vsevkúp: 9035·25 Din

vôdávánja je bilô: 1 50 Din

tak gotovine mámo: 9033 75 Din

Morávská fara je nê poslála offertoriuma; mislim, ka v-toj fari je nê držána G. A. drúštva boža slúžba, či rávno sem na tó gorpôzvalo vse g. dûhovnike. Tákša boža slúžba je celô sádarodna i blagoslova puna! Pri tákšoj prilíki lahko presvétimo žmetno stávo naše evang. cêrkvi i pokázemo njé pečêče rane; ali pri tákšoj prilíki lahko postávimo pred naše vernike šamaritánuško delo G. A. drúštva i njé opominamo, naj z-toga dela oni tûdi obilen tál vzemejo.

V šôli zmed confirmándašami so tûdi nê pobêrali áldov v-toj fari, či rávno so na tó tû-

Broussona zgrábijo, od koga je mislo, ka se je nindri vu bližini bodôči vesnicaj skrio. Tak i k toj dovici so že ono nôč tûdi prišli vojáki Broussona iskat, ali na srečo je on te že odišo. Na gojčno je pa mogla vsakša hiša preiskana bidti i za toga volo so pred vsakšov hišov ednoga posta postavili.

To preiskávanje se je začnolo pri hiši te vdovice, ki je trepetajôč odprla dveri.

Te zapovedávajôči oficir jo pita: „Máte kakšega revolucionára skritoga pri sebi?“

„O moj Bôg. nej!“ odgovori ona ešče izda trepetajôč.

„Ali se za volo bojzani od moji soldákov tak trósite?“ pita te oficir na dale.

„Nej,“ odgovori ona vu cáglosti. „Tô je beteg!“

„Sirôta žena!“ právi on se smilúvajôči i odstávi to hišo naj to preiskávanje nadaljáva.

Gda so se soldáki zaman trúdíli naj Broussona vu ti bližánji vesnicaj nájdejo, so se prôti sevenuški púščávaj obrnoli gde tá je Brousson pobegno.

Na isti dén vgojčno rano je že Couderc v Monlezani pri svojem deli bio. On je eden odlôčeni kotriga te pústinske cêrkvi bio i srčni prijátel Franceka očé, stároga Pugeta. Po etoga smrti je toj vdovici i tomi sirotínskomí Franci kak vu tanáči, tak vu deli vórno na pomôč stáno. Svojo ženo je že pred pár létami zgúbo. Pri ednom napádku edne pústinske božeslúžbe, vu bližini Montezana jo je eden soldák bujo. Dyôje decê je méo, edno že dvajseti lét staro hčêr Katharino, ki se je zdaj rávno za zaútrik skrbêla i ednoga dvanájset lét staroga siná, Leona, té je zdaj svojoj sestri pri deli pomágao i medtém je gda i té vô šô vu vráta glédat vu dalino.

„Katharina,“ skriči ednôk te pojbar, „meni se tak vidi, ka etam Franc ide z St. Laurenta.“

„Ah, Leon,“ odgovori njemi sestra, „ne guči nôro! Ka bi pa isko Franc že tak rano eti?“

„I dônok je on!“ ercê te bratec. „Jas ga poznám žé z daleča po njegovoj hodbi.“

Ta deklina zdá že tûdi vô ide pred vráta glédat, gde tá njej je Leon pokázo. I resan, dvá

di bili oprošeni vsi dušni pastérje. Pri včenjé cerkevne zgodovine lahko pred otroke postávi mo G. A. društva svéte cíle i bláženó delo i njé nadgávyamo, ná se navčijo za svojo církev že vu mladosti áldove prinášati. Jestejo fare pl. Puconci, Bodonci, G. Slaveči i M. Sobota, gde lépa šuma vküppride z offertoriuma i od šolske decé, skoro polovica céloga pobéranja. Prosim záto g. dühovnike i verevučítele naj vu prišestnosti pred očmi držijo v tom táli njim posláne direktive, ár tak velike so naše potrebsčine, tak vnóge so rane na téli naše evang. církví, ka vsakšo priliko moremo popádnóti, naj je poméšamo i zlehkótimo.

Na to gtedóč prosim visko poštvano správišče, naj odrédi, ka vsáki dühovnik je dúžen vu prišestnosti offertorium držati i z med otroki, nájmre pa med konfirmánduší áldov pobérati. Správišče predsednika naprédvánje naznánje vzeme i potrdí.

II. Na gortálanje letošnje šume správišče sledéče zrendelúje: 3375 Din se naj nazádrži na prišestni račun; z 9000 Din $\frac{2}{3}$ tála, to je 6000 Din se naj odpošleta v jugosl. G. A. centrálnoga društva blagájno v roke g. Luthár Ádama puconskoga dühovnika blagájnika, $\frac{1}{3}$ táli to je 3000 Din pa naj razdeli naše f. i. á. društvo.

III. Predsednik naznani, ka k našoj f. i. á. k so sledéče prošnje príšle:

1) G. Slavečka fara pomóč prosi, ár dug má ešče od zidanja církví;

2) D. Lendavska fara túdi na té cíl prosi;
3) Apačka misionaska fara pomóč prosi na odplačúvanje svojega dugá;

4) Püconsko evang. mladézni društvo pomóč prosi na svoje cíle.

Správišče dokonča, ka céla šuma, to je 3000 Din se naj dá, kak pomóč Apačkoj evang. misionaskoj fari.

IV. Predsednik napré dá, ka denéšnjega správišča delo je ešče poslanike odebrati na jugosl. G. A. društva centrálnó správišče i odlóčiti mešto na naše prišestno správišče.

Správišče dokonča, ka na jugosl. G. A. društva centrálnó správišče se g. Luthár Ádam puconski dühovnik odpošle; prišestnoga leta správišče de pa z šinjorským správiščem vküpp držáno v Murskoj Soboti.

V. Predsednik potom správišče zaklüči.

SIFTÁR KAROLJ, predsednik.

Potrdimo:

LUTHÁR ÁDÁM I. r.

HÁRI LIPÓT I. r.

Pregánjájóča róka šorša tiste poišče gori, šteri preveč lúbijo edenovoga i so preveč dobri. (Jókai.)

**

Nišče nevê tak dosta slaboga od nás, kak mí samí — i dónok si nišče ne míslí tak dobro od nás, kak mí samí. (Franc V. Schönthau.)

moška stá se približávala z logá, šteri je skoron do vési ségno, próti Monlezani. Nad njima se je vídlo, ka te sósedne hiše vóokróživši stá rávno k Couderci držála, koga hiša je malo po stráni ležála.

„Tó nemre drúgi bidti kak Franc,“ erčé Katharina před sébe. „Ali ka ščé že tak rano eti? Što more tó žnjim bidti?“

Vsefelé si je záčala premišlávati i bi ešče duže tam stála čakávi na te približávájóče, či bi njej to delo vu kühnji nej na pamet príšlo. Ešče eden pogléd je vrgla na njidva i je opázila, ka se tédva nej na velko pót obrnéta, šteri je skóz vési pelála, negó na edno péško pót, po šteroj je preci zlehka do Couderca lahko príšo brezí toga kaj bi ga što tak hitro na pamet vzéo.

Leona radovédnost se je nej dála duže vúzdati; v hišo je bēžao naj oči, ki je pri króšnaj sedo i tkao, naznánje dá, ka Franc ide k njim z ednim moškím. Te stári tkálee se je čüdüvo i je k okni šó, z šteroga je lepó vído na to péško pót.

„Tó je Franc!“ erčé, kak je tedva moška zagledno. „Ali što je te drúgi? Rávno tak vóvidí kak Brousson.“

„Kaj, gospod Brousson? píta njegva hčí, kí je rávno z zaútrikom vu hišo stópila i je te zádnje reči očé svojega ešče čúla. „Tó je mogóče!“ erčé na dale, medtém, ka je túdi sáma k okni stópila naj bole vídi. „Gda je Franc preminóči keden eti bio, mí je pravo, ka de gospod Brousson pri Nimeši vu ednom lógi Božo slúžbo držao. Mogóče od tistec ideta!“

„Mogóče ka Istino máš, moje dète“, nadaljáva te oča i se je pripravlao, naj te góste goriprimle.

„Za pár minut stá že tedva pričákaniva vu dvorišče stópila, kama njima je Leon, gda je Franca zagledno, próti bēžao. Franc je toga batrivnoga pojbara, kí ga je tak rad meo kak svojega staréšega brata, srčno lúbo, ali zdaj njemi je naznánje dao, naj zdaj níkšo velko lármo ne dela. Leon je tíhi grátao i či bár z žalostním obrázom, ali dónok je znao zakoj se zdaj ide.

Rázločni máli glási.

Radosti glás. „Zmožen je pa Bôg včín'ti, naj vsa milošča obiljáva na vás, da vu vsem vsigdár vso zadovolnost majôči obiljávate na vse dobro delo“. (II. Kor. 9, 8)

Odlikovánje pŭšpeka našega Nj. Vel VII. Hakon, král Norvégije so našemi pŭšpekí Dr. Popp Filipi visiko odlikovánje milostivno darúvali.

Naš preštímání roják seniorátní podinšpektor. Zgornja horvatska šinjorija, štera se bođe potom „Evang. šinjorija v Savskoj banovini“ imenúvala, si je nédávno za nŭvoga seniora Walter Antala dŭhovnika v Osijeku zebra-la. Ista šinjorija si je na svojem jun. 11 ga držánom správišči za seniorátnoga podinšpektora zvolila Szinicz Lajoša osiješkoga veletrgovca G. Szinicz Lajoš so naše krajine imenitní roják, dŭhovnika sin i kak takši predestinirani na službo svoje cŕkvi. Osiješkoj málcj gmáni so eden goridržéči steber. Svojoj rojstnoj Bodonskoj fari so že obdrŭgim lépo fundácijo darúvali. Naše časopise vrélo čtéjo i vsáko leto z lepim dárom podpérajó. Boža milošča naj ji sprevája vu nŭvom pozvánji!

V. Sobotškoj evang. fare vesnicaj so na podpornico nasledúvajôči áldovi darúvani: Šolske decé áldovi 218 Din, offertorium 170 Din, Sobotški verniki 1100 Din; z Nemšavec 43 Din,

z Mlajtinec 50 Din, z-Noršinec 10 Din, z Črne-lavec 85 Din, z Veščice 25 Din, z Kŭšinec 24 Din, z Borêjec 18 Din, z-Vančavési 14 Din, z-Renkovec 20, z Krájne 20 Din, z Gederovec 20 Din, z Sodišinec 27 Din, z Mŕski-Petrŭvec 17 Din, z Gradišča 81 Din, z Martjánec —. Vse-
vkŭp 1942 Din.

Prvi kalavínski pŭšpek. Vu našoj držávi živéči reformátuštje so si zdá zébrali za prvoga svojega pŭšpeka Ágošton Šándora, šinjor-dŭhovnika vu Feketiči (Bačka). Nŭvi pŭšpek so pre-
več delaven človek na cerkevnom prestori; pri nas túdi poznáni, ár vsáko leto obiščejo vu Prekmurji živéče reformátuše. Boži blagoslov ji naj sprevája vu višjepastérskom deli!

„Eden nepobožen národ prvle-sledi na nikojpride zavolo znotrešnje gnilobe.“ (Dr. Piate, vučenik i naslednik Häckela).

Brazilija Račun evangeličánov je tú samo eden milion. Ali ni ednoga nega med njimi nepismenoga. Skŭpno je prebi á'cov 42 miliona i z té je 70 procentov nepismeni.

Vesélo zrendelúvanje. Naš gospon pŭšpek so oprosili bansko upravo v Ljubljani, naj zrendelúje, ka vu takši šoláj, vu šteri je šolárov večina evangeličanske vere, se tej nebodo prisiljávali na samo katoličanski svétkaj svetiti, nego naj nájo včenjé na takši dnévaj. Banska uprava je prošnjo poslúhnila i etakšo narédbo že vŭdála. Tŭ zrendelúvanje nas témbole veselí,

Na trnáci sta od toga stároga tkálca i njegove čéri prijaznívo i srčno bilá pozdrávljeniva.

„Coudere oča“, začne te mladénc, „gospŭd Brousson je v bégstvi i more dnes skriti i na véčar na dale odpelani bidti vu Sevenne. V preminôčoj nŭči so nás v Vaquerollesa lŭgi pri Božoj službi napadnoli. Dosta jih je bujto pa zgrábleni bilŭ, mi samí smo se z nevŭle réšili. Ali jas tak mislim, ka so vojáki tŭ vŭpanje nê gor dáli, naj gospŭda Broussona zgrábijo. Prinas v St. Laurenti je nê bio vu gvŭšnosti, záto sam ga esi pripelo.

„Tŭ me srčno veselí“, právi te stárec med-tém, ka se je k Broussoni obrno, „ka ste pod mojo strêho prišli. Vŭpajmo se, ka ta nevarnost hitro miné“.

Katharina, kí se je jáko veselila, ka je Brousson k njim prišao, se je vu hišo paščila, naj njima hitro nikaj za záutrik pripraví. Leon je pa svoje oči nê vzéo doli z Broussona, koga bi že dávnó rad bliže vido i je pazljivo poslúhšao na njegove reči, z šterimi je svojemi gŭstŭlŭbnomi vérti pripovedávao od doživlénj te pre-

minôče nŭči. Tak si je mislo, ka či on ednŭk velki zrasté, se nedá samo tak brezi vsega doli-zmesáriti, *on de sebé i te svoje da smrti bráno.* Brousson je hitro bio vu edno skrivno lámro odpelani, naj si od nevŭl i trŭda te preminôče nŭči malo počiné i na daléšnje pŭt okrepí. Franc pa, komi je jáko za njegovo mater i za tam-ostánjene gŭste bilŭ, se je nazájobrno v St. Laurent. Te stári Couderc je pa nazáj seo k krŭs-nam i je nadale tkao. (Dale.)

Ti vcagajôči túdi pred svojov smrtjov je-zerokrát merjéjo. (Shakesperare.)

**

Od vsakoga Demosthenesa lepše guči djá-nje. (Petŭfi).

**

Deždž globokéše ide notri vu grŭnt, líki toča.

ár predvsem nam Prekmurskim evangeličanom pride vu dobro.

Správišče G. A. družtva. Središnjica Gustáva Adolfa družtva v Jugosláviji sept. 9 i 10-ga bode mela svoje glávno správišče vu *Pribičevičevoji* (Bačka). Ár pa eto prvo správišče med preveč lěpim i bogatim redověkom bode doliteklo, záto je želeti, da bi kém več táljemálcev bilo z naše šinjorije tůdi. Kak uradni odposlánc taovzemejo na tom správišči Luthár Ádám pěneznik središnjice.

Preglěd. V Dolnji Lendavi so tek. 1. junuša 29-ga med lěpim ōsvetkom blagoslovili zástavo tamošnjega ogengasilnoga družtva, ob priliki 60 lětnice obstoja toga družtva. Na etom ōsvetki je znōvič bolezo bantůvanje dosěgnolo našo evangeličansko cěrkve. Na tom preštimanom ōsvetki je tao vzelo dosta ogengasilni družtev zgornjega Prěkmurja, štera družtva navěkše z evangeličanski kotrig stojijo. Tá družtva so eden-eden cvek po 80 dinári darůvale na nōvo zástavo. Nazōči so bili tůdi trijě župni načelniki, vsi evangeličanskoga vavlůvanja. Dolnja-Lendavskoga družtva tůdi li polovica je r. katoličanske vere. I dōnok ka se je zgodilo? Ousvetek je pri rim. kath. cěrkvi mogao dolitečti i samo r. k. dŭhovnik je oprávlao blagoslávlanja aktuš, z- drůgi vōr, celō z evangeličanov so se pa sploh spozábili; prá záto, ár je kath. dŭhovnik ně ščeo *fungirati z dŭhovnikmi drůgi vōr*. Ah kakše so té tak bilé njegove tam od bližnjega lůbėznosti zuněče reči? — Ár nas je etakše nastran potisnenje že večkřat dosěgnolo, záto moremo prōti tomi rěč zdignoti tēm bole, ár nam je verske ednákosti juš vu držávni zákonaj zagvůšani.

Znōve Desětere zapovedi Italije se 8-ma etak glási: Mussolini vsigdár istino má. Líki dabi dogmo pápežke nezmotlivosti čteli.

V Lissaboni (Portugália) ešče letos gorizozidajo evangeličansko cěrkve.

V Canadi se je v l. 1921—1931 pověkšao račun lutheránušov z 106,346 dŭšami.

V Ameriko preseljeni talijánje so vu New-York váraši do tegamao 60 proteštantski gmán nastavili. Vu ednoj tamošnja teologičnoj šoli se vezdaj 40 bivši rim. kath. dŭhovnikov i redovníkov pripravla na evangeliumsko dŭhovniško slůžbo.

Kelko ježuitov jeste na světi? Rěd „Jezušove družbe“ je v 1932-tom leti 22,936 kotrig meo. Na vse nakanjeni vojníci bojůvajoče

cěrkvi (ecclesia militans) stanovito cělo vojsko vōzanesějo.

Bogábojazen je vřetina vse jákosti. Prezidentje Zdrůženi Držáv na biblijo položijo rokō svojo, gda doliděnejo uradno prisego. Vezdášnji prezident Roosevelt je k prisegeděvanji tisto biblijo odnesao, štero so ešče očáci njegovi prinesli z seboj z Hollandije v 1644-tom. Biblijo je pri I. kor. 13. táli, pri pesmi od lůbėznosti ōdpro gori i rokō svojo, dokeč je prisego pravo, na zádňjem veršůši držao: „Zdá pa ostáne vera, vŭpanje, lůbėzen, eta trōja; rájvėkša je pa totě lůbėzen.

Vu Sao Pauloji (Brazilija) je 8000 portugalskoga jezika Biblij dao zežgati te rim. kath. pŭšpek. Privōz je prišao na adres protestantski misionov, ali za volo visiki carin ga je missio ně moglo prevzeti. Gospod pŭšpek je pa meo telko pėnez, ali telko vere (?) tůdi, naj ete knige zežgati dá.

Vu Nemčiji nebode več odebėranja lepote ne kralice.

Kinajska vlada je narėdbo dála vō, pōleg štere pėnezno kaštigo dobijo i zapřeti bodo tisti, ki vu orsági nepobožne knige razširjavajo.

Vu grádi Alba španjolskoga hercega, odkud je prišla miseo holandske protireformácie, je Angleško biblije razširjavajoče družstvo skladišče pripravilo.

V pretečenom leti je Angleško biblijsko družstvo 11,888,226 biblij ōdalo i tázošenkalo.

Svėtešnja pripravlanja v Eislebeni i Eisenachi. Vu etom leti prikapčeno z 450 lětnicov rojstva Luther Mártona vu oni městaj, gde je dolitekao žitek toga nemrtelnoga reformátora i gde je On svoja velikanska dela oprávlao, tam se povsėdik na cěli rěd ōsvetkov pripravljajo. V Eisenachi se je odprla velika raztáva pod titulom Luther i reformácia. Vu Eislebeni, vu Lutherovom rojstnom váraši, so junuša 17-ga veliko familijsko vkŭpprišestjé meli Lutherovi pohodniki. Rávno tŭ od aug. 20. - 27 ga eden Lutherova svėtešnji tjedon bode, šteroga začne Evangeličanska Zvéza z velikov ōsvetnov demonstracijov pred Lutherovim stebrom. Oktobra 31-ga i novembra 10 ga pa něli vu Lutherovi městaj, nego po cěloj Nemčiji veliki Luther-svėtki bodejo. Vŭpajoč se mi tůdi dostojno spomeněmo prikapčeno z tēm jubileumom z našega velikoga reformátora.

Amerika. Vu prikapčenosti z Čikagoskov svetovnov raztávov so tudi držali zmožen evangeličanski dén, na šterom je približno 50 jezero evangeličanov taovzelo. Ousvetnosti vzdignjena točka je bila z 3800 kotrig stojéčega zmožnoga pèvskoga khoruša popèvanje. Po svetúvanji so vküpprišli na lübézni gostšenje ti táljemajoči evangeličanci.

Sobotška gimnázija. Kak se z radostjov slíši, po razmejítvi Prekmurji darüvani najvékši dár, Sobotška gimnázija se spopuni na 8 razredov. Mislimo, ka vu tom spunenji našega zelenja edna najvéša zaslüženost ide našemi agilnomi poslanci ino senioratnomi inšpektori, g. Benko Jožefi, ki so résan në vnogoga práznoga guča, tém više pa náshajnoga dela človek.

Samovolni dári. Na gorldržanje *Düševnoga Lista*: Šiftar Karol, Zagreb 10 Din. — Na nesprhlivi venec v spomin na Luthárovo Fliszár Šarolto za Diačkoga Dóma štípendij, Sedonja Karolina Buenos Aires (Vaneča) 70 din., Škrilec Károlj Puconci 10 din., Titan Ivan Kupšinci 50 din. — Na *Dlački Dom*: Kühár Matjaš (Lukač) Pucouci 20 din., Šiftar Jánoš vučitel Kruplivnik 50 din., Fartelj Kolman Bokračí 4 din. — Srdčna hvála za vse té rázločnoga cila dáre!

Turobni glási. Odselili so se zádni mēsec z Puconske fare vu večnost: vd. Boldžar Judit, roj. Kúronja v Šalamenci stara 65 let; vd. Kološa Žuža, roj. Temlin v Brezovci, stara 82 leti; Kološa Jožef v Dolini star 70 let; vd. Barbarič Kata, roj. Miholič v Sebeborci, stara 75 let; vd. Kühár Žuža, roj. Lukač v Puconci, stara 93 leta; Zelko Števan v Pečarovci, star 80 let; vd. Keréc Kata, roj. Veren na Goríci, stara 72 leti; Kocén Ivan v Predanovci, star 69 let; vd. Horvath Kata, roj. Slivnjek v Sebeborci, stara 67 let; Tkauč Ana, roj. Mikola na Vaneči, stara 70 let. — Naj májo eti vöpreminóči sladtek grobski sēn i blážno gorstanēnje!

Turobni glási z G. Slávečke ev. fare. Tü so nás povrgli i so se odselili vu edno bōgšo domovino zádni mēsec: juníuša 22 ga z Sotine Bokán Ágneš, roj. Škodnik, vu 39 leti starosti; jul. 8 ga z Sotine vd. Skledár Tréza, roj. Čurman, vu 67 leti starosti; jul. 12. z Nuskove Šárkánj Franc, vu 69 leti starosti. — Ti nazájostanjeni ti vöpreminóči naj si počínējo vu Bōžem ravnánji. Ti vöpreminóči pa naj májo sladtek grobski sēn i blážno goristanēnje! Naskori na pávidēnje!

Gornja Sláveča. Jul. 23 ga so pri nás predp. Job 10. vöri Božo slüžbo držali g. Kovátš Štefan šinjör z M. Sobote. Po Božoj slüžbi je cerk. gjülēš držáni vu cérkvi. G. šinjör so pozdravili z genlivimi rečami te navzóče gmajnarje i Boži blagoslov so prosili na skončávanje gjülēša. Na toj seji so gmajnarje dovolili zidánje nóvi orgel, ka bi približno 20.000 D. koštalo. Fara je skončala, ka za toga volo nede vömetávanja klüča pozdígávala, nego vu svojoj fari i na jesen vu cēlom Prēkmurji do prostovolne dáre bráli na të sv. cil. Vu etom božnom i slabom cajti sami bi në mogli tō dokončati, záto prosimo tudi na etom mesti vse verevrēle daritele vu Prēkmurji, najgda bodo pri njih na jesēn hodili naši poberáčke prosit milodáre za nóve orgle, njim odpréjo svoje srcē i darüjejo z dobre völe vsáki pōleg svoje mogóčnosti! Naj vsáki premisli, ka naša fara je tá najmlájša ev. fara v Prēkmurji i vu krátkom vrēmeni je zozidala lépo cérkev i küpila hrambo za svojega dühovnika. Velko je bilō tō bremen za nás, ali záto smo nëvcagali. Do tegamao je pomágao nás té Vsamogóči i trōštamo se, ka se nadale tudi nespozábi z svojega Benjamina! Boži blagoslov naj počiva na tom žačnjenom deli i na vsē daritelaj, ki do kaj darüvali na zidanje naši nóvi orgol! — Kovátš düh.

Reverzálíš.

Vu preminóči kednaj se je obri ednoga proteštantskoga mladēnca grobi gláso te slednji slobōd. Roditelško srcē se je krvávil i njegova mláda záročnica se je skuzila obri njegove smrtne škrinje. Njegova smrt je skrivna bila, sam je odvrgo od sébe žitek. Samomorilec je postano. Pa je že dén zdávanja odlóčeni bio. Priprávljeni je bio, naj si svoje ognjišče naprávi, dōm bláženstva i resničnjenoga vüpanja radostí, Na dén njegovoga zdávanja, vu začétki bláženstva, gda se vse radüje, si je ete mladēnec z lastnov rokōv skončo žitek svoj. Nišče nevē zrok njegove smrti. Pisma je nej nihao za sebo. Nej je nihao za sebo glása, nej se je prítōžo nikomi. Samo edno delo znáno od nje-ga, ka je té mladēnec pred zdávanjem reverzálíš dao, (tō je: písmeno je táōdao svojo bodóčo deco na drügo vadlúvánje.) Za lübézni volo je nevōren postano k Bōgi, prōteštantskoj sv. materi cérkvi, k očákov vadlúvánji. Ščeo je na

vüstaj njegove bodôče decé obnêmiti evangeličanske pesmi. Dostakrát se je pritôžo za volo svoje nemočnosti. Gda je že vse pripravljeno bilô k zákonskomi blájženstvi, eta senca je ešče tam bila na dûši njegovoj. Zakaj je mrô? Zakaj je odišo? Ka ga je nagnolo na eto žalostno delo? Nevêmo povedati. Samo edno známo, ka on reverzáliš, z šterim je ôdao vero svojo, je kak teško bremen ležo na dûši njegovoj. — Kelko zákonski párov jeste, ki so reverzáliš dál i eto bremen z sehom nosijo vu sreci, či bár ne spádnejo vküper pod njim. Roditelje i deca, na prági bodôčnosti vedno pazte na tó, ka je samo ono blájženstvo dugotrpeče i stálno, vu šterom vörnost toga zákonskoga pára eden k drugomi se nájde z vörnostjöv prôti Kristuši. Jaj je onomi hištvi, štero se z vlomljenjom konfirmácijske prisege začne. Evangelijom je nej moj nego je samo na méne zavüpani i ga jas nesmim vö vtrgnoti z rôk ti moji. Ki ga z rôk svoje decé šče vözvêti, on ga sam nemre zdržati vu svojem žitki.

Naj se obri toga na friško zakopanoga groba obüdi nôva oblüba vu iméni žitka kra á, našega Gospodna Jezuša Kristuša; edna do smrti trpeča vörnost k Njemi, k Bôgi i k Evangeliumi!

Legenda od Šalamon krála.

Od Salamon králá právi edna legenda, ka je te môder král vönajšo to čüdnno vodô, žitka eliksír, šteri podugša človeka živilénje. Vu ednoj drágoj vázi je držao te môder král to od vsega više vředno vodô, te eliksír. Zaman ga je skrivao, glás od toga eliksira je dônok vözišao skôz njegoví zaprêti dvér. Zišao je tüdi do temnice, vu vöze. Ednok je eden rob glás poslao tómi králê: — Gospodne, pošli mi z té čüdne vodé. Občütím, ka na nikoj pridem vu toj kmičnoj vözi i robstvi, pa bi se že za krátek čas cslôbodo lancov moji. Ali te král je samo glavô trôso. Nê je za tó tá čüdna voda, ka bi grêšnike žitek podugšávala. Tê so pa králá dobri prijáteli, plemenitáši, bogáci ležali na smrti postelaj. Zaman so prosili, zaman so pošila li glási, te král se je bojao, ka hitro zná sfaliti te čüden eliksír i ne ostáne žnjega nikaj. Končno po dúgi létaj je te král sam obetežao. Smrt

se je približávala. Z blêdoga obráza njegovoga so oči môtno svêtile. Glás njegovoga guča je samo šôšnjanje bio. Té je tá zvao k sebi sluge svoje i njim pravo, naj naprêvzemejo to drágo vázo, vu šteroj je te žitka eliksír meo i naj njemi dájo žnjega. Ti slugi so naprêvzéli to vázo i gda so jo odprli, so vidli, ka je tá váza spoj prázna bila, z toga eliksira je nikaj nê ostalo, vse se je odkádo. Tak dugo ga je držao, dokeč se je vse táposüšo. Nikomi je nê štêo te král pomagati i zdaj je sam sebi nê mogo pomočti.

Tá legenda edno včenjê má Ves kinč žitka, radost, lübézen i vřednost je rávno tákše, kak ete čüden žitka eliksír. Ki vse sebi šče zdržati, vse zgübi. Samo onomi ostáne té kinč, ki tüdi drugomi zná dati žnjega. Vera tüdi ne ostáne onomi, ki nevê i nešče dati žnjê drugomi i nešče njemi pomočti vu nevôli. Gda bi samoga sebê mogo z verov rešiti, osloboditi, na pamet vzeme, ka njemi je vera sfalila. Vera je tüdi slüftba za druge, žitek za bližnje. Vezdâšnjega živilénja nájvêkša krivica je, ka vsakši samo samomi sebi šče živeti, ka vsakši samo svojega blájženstva eliksír čüva, nešče z svojega žitka, lübézni i dobrôt svojím bližnjim dati. Záto pa sfali njemi natelko, ka gda bi on sam potrebüvo i nüco, nika ne nájde žnjih.

Ki žitek svoj zgübi, nájde ga, ki ga pa zdržati šče, zgübi ga. (Mátaj 16, 25.)

Boži klüči.

Kak on, ki bi edne dveri rad goriôdpro i klüč za klüčom sprobá, šteri bi tím zaprêtim dveram pasô, rávno tak Bôg sprobá vsakšeféle priliko, z šterov bi človeče srcé odprêti mogo. Boža vsamogôča milošča se ne dá odvrtôti.

Dostakrát začne odpérati z srebrnimi klüči, te materé z skuzami napunjenimi molitvami i z očé lübeznivimi opominanji i tanáči. Tê proba z církevniimi klüči svoji predgarov i eti dostakrát močno strôsijo te zaprête dveri. Ali či eti ešče izda ne valájo, té naprêvzeme železne klüče nevôli i trplénja, šteri so včasí náshajni, či so ovi drugi nej mogli nikaj napraviti. Ali On má ešče eden z'áti klüč, šteri je od vse zmožnéši, té je: delanje Njegovoga lastivnoga Sv. Dühá, z šterim On gori zná odprêti ešče ono srcé, štero se naveke dolizaprêto vidi.

SILVANUS.